

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

O'RGANILAYOTGAN MAMLAKAT TABHIY VA IQTISODIV
GEOGRAFIYASI (TURKIYA)

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	200 000	San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi:	230 000	Tillar
Ta'lim yo'nalishlari:	60230100 60230200	Filologiya va tillarni o'qitish (sharq tillari bo'yicha) Tarjima nazariyasi va amaliyoti (sharq tillari bo'yicha)

Toshkent-2021

THESE RECORDS ARE THE PROPERTY OF THE UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARIES
AND ARE LOANED TO YOU AS A PRIVILEGED LIBRARY SERVICE.

LIBRARY USE POLICY

100

DATE RECEIVED ON 09/09/1991
BY REFERENCE SECTION

REF. C. G. F. D. 1991

7
LIBRARY USE POLICY
100

no depth
in which the water is shallow or
the bottom is rocky or sandy.
The water is very
clear and reflects the sky
and surrounding land
very well.

LIBRARY USE POLICY

2

7

	<p>9. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' halqning ishi ham ulug', hayoti yorug', va kelajagi fatovon bo'ladi. 3-jild. /Sh.M.Mirziyoyev. – T.: O'zbekiston, 2019. – 400 b.</p> <p>10. Bavilova E.B. Экономическая и социальная география мира: учеб. Пособие для студентов вузов /E.B. Бавилова. – 2-изд., перераб. и доп. – М.: Гардарики, 2006. – 175 с.</p> <p>11. Экономическая и социальная география мира. В 2 т. Т. 1: Учебник для бакалавров / И. А. Родионова. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Издательство Юрайт, 2015. – 431 с.</p> <p>12. World Population Prospects 2019. United Nations New York, 2019. – 46 p.</p>
	<p>Axborot manbalari</p> <p>13. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi hukumat portalı</p> <p>14. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi</p> <p>15. www.tradingeconomics.com</p> <p>16. https://unctad.unctad.org – Savdo va rivojanish bo'yicha BMT konferensiyasi sayti</p> <p>17. http://uzgeo.uz – O'zbekiston geograflari jamiyatı sayti</p> <p>18. http://geographer.ru</p> <p>19. www.tuik.gov.uz</p> <p>20. https://www.icmb.gov.tr</p>
7.	<p>O'quv dasturi “Turkiy xalqlar tarixi, madaniyati, siyosati va iqtisodiyoti” kafedrasida ishlab chiqilgan va 2021-yil <u>“26”</u> <u>“08”</u> dagi “<u>1</u>”-sonli bayonnoma bilan ma'qullangan.</p> <p>O'quv dasturi Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Kengashining 2021-yil <u>“28”</u> <u>“08”</u> dagi “<u>1</u>”-sonli bayoni bilan tasdiqlangan.</p>
8.	<p>Fan/modul uchun ma'sullar:</p> <p>Salayev D.S. – ToshDSHU, “Turkiy xalqlar tarixi, madaniyati, siyosati va iqtisodiyoti” kafedrasasi o'qituvchisi.</p> <p>Taqrizchilar:</p> <p>Sh.J.Ermamatov – TDSHU, “Sharq mamlakatlari iqtisodiyoti” kafedrasini muditi, dotsent, i.f.n. F.K.Xolmamatov - Toshkent moliya instituti “Bank ishi” kafedrasi dotsenti, PhD.</p>
9.	

Fan/modul Kodи	O'quv yili	Semestr	Kreditlar
MG102	2021-2022	1	2
Fan/modul turi	Ta'dim turi		
Majburiy	O'zbek/rus		
	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (seat)	Mustaqil ta'lim (soat)
1.	O'rganilayotgan mamlakat tabiiy va iqtisodiy geografiyası (Turkiya)	30	30
2.	I. Fanning mazmuni Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda tabiiy va iqtisodiy jarayonlarning makon omili to'g'risidagi bilimlar tizimini shakllantirish, Turkiya tabiiy va iqtisodiy geografiyasining o'ziga xos xususiyatlari, ushu xususiyatlarning mammakatlar ijtimoiy-iqtisodiy rivojanishida tutgan o'mni va rolini tahsil qila olish ko'nikmasini rivojlanartishdan iborat.	60	60
	 Fanning vazifasi – talabalarda zamonaviy dunyo, Turkiyaning jahon xo'jaligida tutgan o'mni va roli to'g'risida yaxlit tasavvurni, shuningdek, zamonaviy geografik makonni hududiy tashkil etishning turli-tumanligi va tizimliligi haqidagi bilimlarni shakllantirish, o'rganilayotgan mintaqqa mammakatlar tabiiy va iqtisodiy geografiysi to'g'risidagi tasavvurni chuqurlashtirish, tipologik yondoshuv asosida talabalarning o'rganilayotgan mamlakat geografiyasini va ularning jahon xo'jaligidagi roli to'g'risidagi bilimlar bilan qurollantirishdan iborat.		
	II. Asosiy nazoriy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)		
	II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:		
	1-mavzu. “O'rganilayotgan mamlakat tabiiy va iqtisodiy geografiyası (Turkiya)” faniga kirish “O'rganilayotgan mamlakat tabiiy va iqtisodiy geografiyası (Turkiya)” fanining predmeti va ushlari, ob'ekti va sub'ekti. Fanning asosiy tushunchalarini va atamalari. Geografik joylashuv va uning turlari. Iqtisodiy geografiyaning joylashuv xususiyatlari va tahlil usullari.		
	2-mavzu. Turkijaning geografik joylashuvi va tabiiy-resurs salohiyati Turkijaning ma'muriy-hududiy tuzilishi va geografik joylashuvni xususiyatlari. Turkijaning asosiy ko'rsatkichlari. Tabiiy resurslarning Turkija iqtisodiyotidagi roli. Foydali qazilmalar geografiyası.		
	3-mavzu. Turkijaning aholi geografiyası Turkijaning aholisi soni, tarkibi va joylashuvni. Turkiya aholisining		

tabiiy va mexanik harakati xususiyatlari. Turkiyada davlatning demografik siyosati yo'nalishlari.

4-mavzu. Turkiya iqtisodiyoti tarmoqlari geografiyasi

Turkiya iqtisodiyotining tarmoq tuzilishi. Sanoatning Turkiya iqtisodiyotidagi ahamiyati, tarkibi va rivojanish darjasasi. Turkiyaning qayta ishlash sanoati. Turkiyaning qishloq xo'jaligi geografiyasi: rivojanishi va joylashishining ijtimoiy-iqtisodiy omillari. Qishloq xo'jaligining asosiy tarmoqlari. Turkiyada oziq-ovqat xavsizligi muammosi.

5-mavzu. Turkiyaning transport va tashqi iqtisodiy aloqalari geografiyasi

Turkiya transport tizimining milliy iqtisodiyot rivojanishida tutgan o'mi va rivojanish xususiyatlari. Transport turlari, xalqaro va ichki transport. Tashqi iqtisodiy aloqalar geografiyasi va uning tarkibi.

III. Amaliy mashg'ulotlari buyicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsya etildi:
 1. "O'r ganilayotgan mamlakat tabiiy va iqtisodiy geografiyasi (Turkiya)" fanning boshqa fanlar bilan aloqadorligi
 2. Jahon tabiiy va iqtisodiy xaritasi bilan ishlash
 3. Aholining irligi, etno-lingvistik va konfessional tarkibi
 4. Turkiyada qayta ishlash sanoati rivojanishi va joylashishidagi yangi tendensiyalar
 5. Turkiya tashqi iqtisodiy aloqalarning asosiy yo'nalishlari

IV. Mustaqil ta'lif va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lif uchun tavsya etiladigan mavzular:

1. Hudud tushunchasi, alohida resurs sifatida hududning ahamiyati.
2. Turkiyaning iqtisodiy-geografik joylashushi
3. Turkiyada aholi joylashuvining asosiy jihatlari va xususiyatlari
4. Turkiyada sanoat rivojanishining tabiiy resurs salohiyati. Turkiya qishloq xo'jaligi rivojanishida tabiiy shart-sharoitlarning o'mi va ahamiyati
5. Turkiyaning xalqaro transport tizimi rivojanishida tutgan o'mi

3. kompetensiyalar

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- Turkiya tabiiy va iqtisodiy geografiyasingning asosiy tushunchalari va atamalari, kunsing boshqa fanlar bilan aloqalari, tabiiy va iqtisodiy geografiyaning nazariy asoslar haqida *tasavvur va bilinga ega bo'lishi*;

V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan

- Turkiya tabiiy va iqtisodiy geografiyasi xususiyatlarni biliish, o'r ganilayotgan mintaqasi mamlakatining iqtisodiy-geografik rivojanishini tahlil qilish uchun axborotlar, statistik ma'lumotlarni izlab topish, sarlash va ulardan foydalanan *ko'nikmulariga ega bo'lishi*;
- iqtisodiy-geografik jarayonlarni tahlil qilish usullarini qo'llash, Turkiya aholisi, iqtisodiyot tarmoqlari, transporti, tashqi iqtisodiy aloqalari rivojanishini tahlil qila olish malakasiiga *eга bo'lishi kerak*.

4. VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari

- interfaol keys-stadiilar;
- ma'ruzalar;
- seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar);
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlarni qilish;
- individual loyihalar;
- jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

- Fanga oid nazzariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahvil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'r ganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.

6. Asosiy adabiyotlar

1. Türkiye Ekonomisi / Prof. Dr. Yakup Kepenek (Remzi Publishing Industry and Trade Inc., Istanbul Turkiya) 2012, 598ss., ISBN: 978-975-141-469-4
 2. Abdalova Z.T., Tojeva Z.N. Iqtisodiy geografiya: o'quv qo'llanna - T.: "Moliya", 2013 - 219 b.
 3. Экономическая и социальная география мира. В 2 т. Т. 1: Учебник для бакалавров / И. А. Родионова. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Издательство Юрайт, 2015. – 431 с.
 4. The Economics of the Middle East and North Africa (MENA) / Joseph Pezman (George Washington University, USA), 2012, 292pp., ISBN: 978-981-4327-51-0 (hardcover)
- Qo'shimcha adabiyotlar**
5. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – T.: "O'zbekiston", 2016. - 56 b.
 6. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizi mard va oljanob xalqimiz bilan quramiz. – T.: "O'zbekiston", 2017. - 488 b.
 7. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'llimizni qatiyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz. 1-jild. /Sh.M.Mirziyoyev. – T.: O'zbekiston, 2017. – 592 b.
 8. Mirziyoyev Sh.M. Haldimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng olyi bahodir. 2-jild. /Sh.M.Mirziyoyev. – T.: O'zbekiston, 2018. – 512 b.